

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vliv judikatury Soudního dvora z oblasti soutěžního práva na územní vymezení vyčerpání práv z ochranné známky - část. II

Evropská komise považovala za legitimní, aby se skupina Microsoft bránila dovozům francouzské verze výrobků určených na kanadský trh do Společenství. V této souvislosti nepovažovala za nutné podrobněji zkoumat cenové rozdíly výrobků, které Microsoft prodává v Kanadě a v EU. Soud první instance považoval absenci prozkoumání této otázky za nesprávné posouzení skutkového stavu.

2. Zneužití dominantního postavení a mezinárodní vyčerpání práv duševního vlastnictví

Vedle ustanovení čl. 81 smlouvy lze i ustanovení čl. 82 smlouvy o ES použít jako prostředek k dosažení účinků mezinárodního vyčerpání práv. Tento závěr lze dovodit z rozhodnutí Soudu první instance ve věci Micro Leader Business¹), které se sice netýkalo známkového, nýbrž autorského práva, nicméně tento judikát se svými účinky bezesporu uplatní i na další práva průmyslového a duševního vlastnictví.

a) Rozhodnutí Micro Leader Business ("MLB")

Rozhodnutí MLB bylo vydáno Soudem první instance v kontextu odvolání společnosti MLB proti rozhodnutí Evropské komise o odložení stížnosti této společnosti na jednání společnosti Microsoft. Skutkový děj lze shrnout následovně. Společnost MLB je velkoobchodním prodejcem zejména výrobků společnosti Microsoft určených pro kanadský trh. Tím, že se jednalo o výrobky francouzské verze, byly vhodné i pro prodej na francouzském trhu. MLB využila nižších cen v Kanadě, kde výrobky Microsoft nakoupila, aby je následně ze ziskem prodávala ve Francii. Společnost Microsoft však tyto praktiky zakázala v oběžníku rozeslaném všem svým obchodním partnerům. Kromě toho byly tyto výrobky označené štítky, na nichž bylo uvedeno, že se jedná o výrobky určené "výlučně pro distribuci v Kanadě".

Společnost MLB, proti které byla tato opatření namířena, podala u Evropské komise stížnost, ve které Microsoft obvinila mj. i ze zneužití dominantního postavení. Evropská komise však tuto stížnost odložila²) s tím, že k porušení čl. 81 ani 82 nedošlo. Proti tomuto rozhodnutí Evropské komise podala společnost MLB žalobu o neplatnost, které Soud první instance vyhověl.

Evropská komise považovala za legitimní, aby se skupina Microsoft bránila dovozům francouzské verze výrobků určených na kanadský trh do Společenství. V této souvislosti nepovažovala za nutné podrobněji zkoumat cenové rozdíly výrobků, které Microsoft prodává v Kanadě a v EU.

Soud první instance považoval absenci prozkoumání této otázky za nesprávné posouzení skutkového stavu. Dle Soudu je sice pravda, že prodej výrobků v Kanadě nevyčerpává autorské právo společnosti Microsoft v EU, nicméně jednání této společnosti naznačuje, že Microsoft se snaží uměle udržet vysoké ceny svých výrobků v Evropě. Ceny těchto výrobků byly vyšší než součet ceny v Kanadě a nákladů na přepravu do Francie.

Soud zde odkázal na rozhodnutí Soudního dvora ve věci Magill³), ve kterém bylo judikováno, že výkon autorských práv jeho majitele, v tomto konkrétním případě tedy zákaz dovozu některých výrobků z třetí země do Společenství, sám o sobě není porušením článku 82 smlouvy. Výkon těchto práv však za určitých výjimečných okolností může být porušením zákazu zneužití dominantního postavení.

Soud první instance tedy zrušil uvedené rozhodnutí Evropské komise, která se má dále zabývat otázkou, zda rozdíly v ceně výrobků Microsoft v Kanadě a ve Francii, uměle udržované společnosti Microsoft, nepředstavují porušení čl. 82 Smlouvy.

b) Důsledky rozhodnutí MLB na otázku mezinárodního vyčerpání práv

Toto rozhodnutí má z hlediska vztahu komunitárního práva k režimu mezinárodního vyčerpání práv velký význam. Vyplyvá z něj, že autorské právo, a potažmo i jiné právo duševního nebo průmyslového vlastnictví, nemůže být využíváno takovým způsobem, který je porušením soutěžního práva, a slouží pouze jako záminka k politice rozdělení trhů.

Skutečnost, že absolutní teritoriální omezení může být porušením soutěžního práva, vede k protichůdnému postavení režimu komunitárního vyčerpání práv vůči uplatňování práva hospodářské soutěže. Jestliže tedy majitel vlastní ochrannou známku v režimu komunitárního práva, má právo bránit se paralelním dovozům značkových výrobků do Společenství. Na druhé straně ovšem pokud jsou jeho opatření zabráňující paralelním dovozům do Společenství považována za odporující soutěžnímu právu, majitel ochranné známky nesmí, a to bez ohledu na existenci komunitárního vyčerpání práv, paralelním dovozům bránit. Tímto způsobem je ovšem režim komunitárního vyčerpání de facto nahrazen režimem mezinárodního vyčerpání.

Článek 82 je tedy možnou únikovou cestou z rigidní aplikace režimu komunitárního vyčerpání práv. Tato cesta však bude použitelná pouze pro několik málo případů. Soud první instance totiž v uvedeném rozhodnutí judikoval, že uplatňování práv duševního vlastnictví s cílem zabránit paralelním dovozům může být považováno za zneužití dominantního postavení pouze ve výjimečných případech.

V této souvislosti je třeba uvést, že rozhodnutí MLB "výjimečné případy" nijak nedefinovalo. Z kontextu rozhodnutí však vyplývá, že se může jednat o umělé udržování vyšších cen ve Společenství.

3. Závěr

Z výše uvedeného vyplývá, že soutěžní právo může být zdrojem výjimek z jinak absolutního zákazu mezinárodního vyčerpání práv z ochranných známek. Jakkoli je prostor pro tyto výjimky úzký, a přijetím rozhodnutí Davidoff se ještě zúžil, právní základ pro prolomení zákazu mezinárodního vyčerpání práv zde nadále existuje. Rozhodnutí Javico, MLB a Davidoff jsou důkazem vzájemné provázanosti soutěžního a známkového práva. Rozhodnutí přijaté v jedné oblasti může ovlivnit právní regulaci v oblasti druhé a naopak.

Potenciál různých překvapení v této oblasti, zdá se, není ještě vyčerpán, a proto lze jen doporučit sledovat komunitární judikaturu týkající se těchto dvou oblastí současně.

1) Rozhodnutí Soudu první instance ve věci Micro Leader Business v. Evropská komise, T- 198/98, ze dne 16. prosince 1999; komentář k tomuto rozhodnutí In Bréart, E.: note sur Micro Leader Business, Petites affiches, 1. července 2000, no 137, str. 15.

2) Rozhodnutí Evropské komise ve věci Micro Leader v. Microsoft, IV/36.219, ze dne 15. října 1998.

3) Rozhodnutí ESD ve věci Magill, C-241 a 242/91, ze dne 6. dubna 1995.

Mgr. Tomáš Piętak
Clifford Chance

Článek byl publikován v časopise EMP

Další články:

- [Nařízení PPWR: cesta do pekla dlážděná dobrými úmysly](#)
- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)